

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 047811 14 Gž
Brčko, 11.04.2014. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, Kovačević Maide i Lucić Josipe, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N.S. iz B., zastupan po punomoćniku S.M. advokatu iz B., protiv tužene N.S.2 iz B., zastupane po punomoćniku V.S. advokatu iz Kancelarije ..., radi izmjene odluke o izdržavanju bivšeg bračnog druga, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 047811 12 P od 07.11.2013. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.04.2014. godine, donio je slijedeće

RJEŠENJE

Žalba tužitelja N.S. se usvaja, UKIDA presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 047811 12 P od 07.11.2013.godine i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odbijen je zahtjev tužitelja koji glasi:

„Mijenja se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 022001 10 P od 27.10.2011.godine u stavu dva izreke, tako da ista glasi: prestaje pravo na izdržavanje u korist tužene N.S.2 iz B. u mjesecnom iznosu od 150,00 KM, utvrđeno na teret tužioca N.S. iz B., počev od dana podnošenja tužbe pa ubuduće, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tužilac da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 105,00 KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja“.

Protiv navedene presude tužitelj je izjavio blagovremenu žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se žalba uvaži i preinači presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 047811 12 P od 07.11.2013.godine, tako što će se usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja ili pak da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužena je u odgovoru na žalbu predložila da se žalba odbije kao neosnovana, osporivši sve žalbene razloge.

Žalba je osnovana.

Nakon što je pobijana presuda ispitana shodno odredbi člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 8/09 i 52/10) odlučeno je kao u izreci ove odluke iz razloga koji slijede.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se ukine njegova obaveza da doprinosi izdržavanju tužene, a koja obaveza je utvrđena prvostepenom presudom od 27.10.2011.godine, broj 96 o P 022001 10 P.

Prema datim razlozima pobijane presude prvostepeni sud je na okolnosti utvrđivanja radne sposobnosti tužene proveo dokaze putem vještaka doc. dr. sc. V.D., koji tvrdi da kod tužene postoji opšta radna sposobnost za poslove i radne zadatke za koje se školovanjem sposobila, u kategoriji NK radnice; da vještak prof. dr. sc. N.P. tvrdi da tužena boluje od depresivnog poremećaja zbog čega se kontinuirano lijeći; da se radi o vrlo teškoj i ozbiljnoj depresiji koja ima i karakteristike suicidanosti, pa da je trenutna radna sposobnost tužene loša, sa lošom prognozom i ne predviđa se uspostava radne sposobnosti u naredne dvije godine, a objektivno liječenje i nije završeno; te putem vještačenja stručnog tima za medicinsko vještačenje Zavoda za medicinu rada i sporta R.S., iz kojeg je utvrđeno da je tužena sposobna za uobičajene životne aktivnosti, ali koje nisu vezane za sticanje materijalne dobiti i zarade, te cijeneći sadašnje zdravstveno stanje tužene zaključak prvostepenog suda je da tužena nema sposobnost za samostalno privređivanje i sticanje materijalne dobiti, odnosno da tužena privremeno nije sposobna za rad.

Dakle, prvostepeni sud je cijenio sve nalaze vještaka, dao razloge zašto prihvata nalaze kojim je utvrđeno da tužena nije sposobna za rad, odnosno zašto ne prihvata neki od nalaza, pa zaključuje na osnovu toga da se nisu stekli uslovi za izmjenu presude prvostepenog suda od 27.10.2011.godine, a kojom je utvrđena obaveza tužitelju da plaća za izdržavanje tužene iznos od 150,00 KM, jer tužena sem što nije sposobna za rad, nema dovoljno sredstava za život i nema sredstava za život koje može ostvariti iz svoje imovine, a niti se može zaposliti, odnosno kada je nesposobna za rad u vrijeme obavljenog vještačenja.

Pravilan je zaključak prvostepenog suda, shodno odredbi člana 203. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 23/07) da se kod odlučivanja o utvrđivanju supružničkog izdržavanja moraju ispuniti određeni uslovi, kako kod određivanja, tako i kod izmijene odluke o izdržavanju, a to su sem utvrđivanja radne sposobnosti supružnika koji traži izdržavanje (što svakako podrazumijeva i mogućnost zapošljavanja) i okolnosti o materijalnim prilikama supružnika prilikom zaključenja i nakon razvoda braka. Radna sposobnost utvrđuje se putem kvalifikovanog vještaka medicinske struke.

Odredbom člana 262. Zakona o parničnom postupku određeno je da vještačenje obavlja jedan vještak, koji je dužan da uradi svoj pismeni nalaz i mišljenje i da ga usmeno obrazloži na raspravi (član 267. Zakona o parničnom postupku). Prema odredbi člana 268. Zakona o parničnom postupku sud će pozvati vještaka da dopuni, odnosno ispravi svoj nalaz i mišljenje ako je nalaz nejasan, nepotpun ili protivriječan sam sebi ili izvedenim dokazima. Ukoliko vještak ni po pozivu suda ne dostavi potpuni i razumljiv nalaz i mišljenje, sud će uz prethodno izjašnjene stranaka odrediti drugo vještačenje.

Međutim, u konkretnoj stvari prvostepeni sud nije postupio na naprijed navedeni način određen zakonom, niti prvostepena presuda sadrži podatke iz kojih razloga je određeno vještačenje putem drugog vještaka, odnosno da li su stranke prigovarale nalazu vještaka V.D. i iz kojih razloga, te da li je prvostepeni sud prije određivanja vještačenja po drugom vještaku tražio dodatno izjašnjenje vještaka V.D., a što je bio dužan, zbog čega je prvostepena presuda donesena uz povredu postupka, na koju povredu ukazuje žalba tužitelja.

Dakle, propust prvostepenog suda da postupi na naprijed izneseni način ima karakter povrede iz člana 262. i 268. Zakona o parničnom postupku, a koje povrede se zbog svoje prirode nisu mogle otkloniti ni otvaranjem rasprave pred ovim sudom, pa kako je ovakav propust prvostepenog suda u konačnom mogao uticati na zakonitost i pravilnost prvostepene presude, na što se u suštini i žalbom tužitelja ukazuje, to je valjalo žalbu tužitelja uvažiti, te primjenom odredbe člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti istom суду na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imajući u vidu primjedbe i upute iznesene u ovom rješenju ukloniti povredu postupka na način gore naveden, te nakon što utvrdi relevantno i potpuno činjenično stanje (gore navedeno) za pravilnu primjenu materijalnog prava, gdje će svakako između ostalog utvrditi da li se zdravstveno stanje tužene promijenilo u tolikoj mjeri (koje bi uticalo na stanje radne sposobnosti) od donošenja prethodne presude čija izmjena se traži u ovom postupku, jer je od donošenja te presude do podnošenja tužbe u ovom postupku protekao relativno kratak vremenski

period i jer je tužena upravo još u odgovoru na tužbu, kao i na pripremnom ročištu istrajava na zahtjevu da se vještaci izjasne o tim činjenicama, donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će (odluku) dati potpune i valjane razloge.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić